

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2024

25 - ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

මෙය උත්තරපත්‍ර පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා සකස් කෙරිණි.
ප්‍රධාන / සහකාර පරීක්ෂක රැස්වීමේ දී ඉදිරිපත්වන අදහස් අනුව මෙහි වෙනස්කම් කරනු ලැබේ.

අවසන් සංශෝධන ඇතුළත් කළ යුතුව ඇත.

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2024

25 - ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය

ලකුණු බෙදී යාමේ ආකාරය

$$\text{I පත්‍රය} = 01 \times 40 = 40$$

II පත්‍රය

$$\text{අතිවාර්ෂ පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු} = 12$$

$$\text{සෛද්‍ය ප්‍රශ්න 03 කට 16 බැගින්} = 48$$

$$\text{II පත්‍රය අවසාන ලකුණු} = 60$$

$$\text{අවසාන ලකුණු} = 40 + 60 = 100$$

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ පොදු ශිල්පීය ක්‍රම

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ හා ලකුණු ලැයිස්තුවල ලකුණු සටහන් කිරීමේ සම්මත ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යයෙන්ම කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා පහත පරිදි කටයුතු කරන්න.

1. උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමට රතුපාට බෝල් පොයින්ට් පෑනක් පාවිච්චි කරන්න.
2. සෑම උත්තරපත්‍රයකම මුල් පිටුවේ සහකාර පරීක්ෂක සංකේත අංකය සටහන් කරන්න.
ඉලක්කම් ලිවීමේදී පැහැදිලි ඉලක්කමෙන් ලියන්න.
3. ඉලක්කම් ලිවීමේදී වැරදුණු අවස්ථාවක් වේ නම් එය පැහැදිලිව තනි ඉරකින් කපා හැර නැවත ලියා කෙටි අත්සන යොදන්න.
4. එක් එක් ප්‍රශ්නයේ අනු කොටස්වල පිළිතුරු සඳහා හිමි ලකුණු ඒ ඒ කොටස අවසානයේ $\triangle$ ක් තුළ ලියා දක්වන්න. අවසාන ලකුණු ප්‍රශ්න අංකයත් සමඟ $\square$ ක් තුළ, භාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ඇතුළත් කරන්න. ලකුණු සටහන් කිරීම සඳහා පරීක්ෂකවරයාගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ඇති තීරුව භාවිත කරන්න.

උදාහරණ : ප්‍රශ්න අංක 03

(i)		✓	$\triangle \frac{4}{5}$
(ii)		✓	$\triangle \frac{3}{5}$
(iii)		✓	$\triangle \frac{3}{5}$

03

(i) $\frac{4}{5}$ + (ii) $\frac{3}{5}$ + (iii) $\frac{3}{5}$ =
 $\frac{10}{15}$

බහුවරණ උත්තරපත්‍ර : (කවුළු පත්‍රය)

1. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) හා තොරතුරු තාක්ෂණ විභාගය සඳහා කවුළු පත්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකසනු ලැබේ. නිවැරදි වරණ කපා ඉවත් කළ සහතික කරන ලද කවුළුවකින් ඔබ වෙත සපයනු ලැබේ. සහතික කළ කවුළු පත්‍රයක් භාවිත කිරීම පරීක්ෂකගේ වගකීම වේ.
2. අනතුරුව උත්තරපත්‍ර හොඳින් පරීක්ෂා කර බලන්න. කිසියම් ප්‍රශ්නයකට එක් පිළිතුරකට වඩා ලකුණු කර ඇත්නම් හෝ එකම පිළිතුරක්වත් ලකුණු කර නැත්නම් හෝ වරණ කැපී යන පරිදි ඉරක් අඳින්න. ඇතැම් විට අයදුම්කරුවන් විසින් මුලින් ලකුණු කර ඇති පිළිතුරක් මකා වෙනත් පිළිතුරක් ලකුණු කර තිබෙන්නට පුළුවන. එසේ මකන ලද අවස්ථාවකදී පැහැදිලිව මකා නොමැති නම් මකන ලද වරණය මත ද ඉරක් අඳින්න.
3. කවුළු පත්‍රය උත්තරපත්‍රය මත නිවැරදිව තබන්න. නිවැරදි පිළිතුර ✓ ලකුණකින් ද, වැරදි පිළිතුර 0 ලකුණකින් ද වරණ මත ලකුණු කරන්න. නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව ඒ ඒ වරණ කිරීයට පහළින් ලියා දක්වන්න. අනතුරුව එම සංඛ්‍යා එකතු කර මුළු නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව අදාළ කොටුව තුළ ලියන්න.

ව්‍යුහගත රචනා හා රචනා උත්තරපත්‍ර :

1. අයදුම්කරුවන් විසින් උත්තරපත්‍රයේ හිස්ව තබා ඇති පිටු හරහා රේඛාවක් ඇඳ කපා හරින්න. වැරදි හෝ නුසුදුසු පිළිතුරු යටින් ඉරි අඳින්න. ලකුණු දිය හැකි ස්ථානවල හරි ලකුණු යෙදීමෙන් එය පෙන්වන්න.
2. ලකුණු සටහන් කිරීමේදී ඕවරලන්ඩ් කඩදාසියේ දකුණු පස තීරය යොදා ගත යුතු වේ.
3. සෑම ප්‍රශ්නයකටම දෙන මුළු ලකුණු උත්තරපත්‍රයේ මුල් පිටුවේ ඇති අදාළ කොටුව තුළ ප්‍රශ්න අංකය ඉදිරියෙන් අංක දෙකකින් ලියා දක්වන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් අනුව ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීම කළ යුතුවේ. සියලු ම උත්තර ලකුණු කර ලකුණු මුල් පිටුවේ සටහන් කරන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව වැඩි ප්‍රශ්න ගණනකට පිළිතුරු ලියා ඇත්නම් අඩු ලකුණු සහිත පිළිතුරු කපා ඉවත් කරන්න.
4. පරීක්ෂාකාරීව මුළු ලකුණු ගණන එකතු කොට මුල් පිටුවේ නියමිත ස්ථානයේ ලියන්න. උත්තරපත්‍රයේ සෑම උත්තරයකටම දී ඇති ලකුණු ගණන උත්තරපත්‍රයේ පිටු පෙරළමින් නැවත එකතු කරන්න. එම ලකුණ ඔබ විසින් මුල් පිටුවේ එකතුව ලෙස සටහන් කර ඇති මුළු ලකුණට සමාන දෑය නැවත පරීක්ෂා කර බලන්න.

ලකුණු ලැයිස්තු සකස් කිරීම :

සියලු ම විෂයන්හි අවසාන ලකුණු ඇගයීම් මණ්ඩලය තුළදී ගණනය කරනු නොලැබේ. එබැවින් එක් එක් පත්‍රයට අදාළ අවසාන ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය. | පත්‍රය සඳහා බහුවරණ පිළිතුරු පත්‍රයක් පමණක් ඇති විට ලකුණු ලැයිස්තුවට ලකුණු ඇතුළත් කිරීමෙන් පසු අතුරෙන් ලියන්න. අනෙකුත් උත්තරපත්‍ර සඳහා විස්තර ලකුණු ඇතුළත් කරන්න.

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

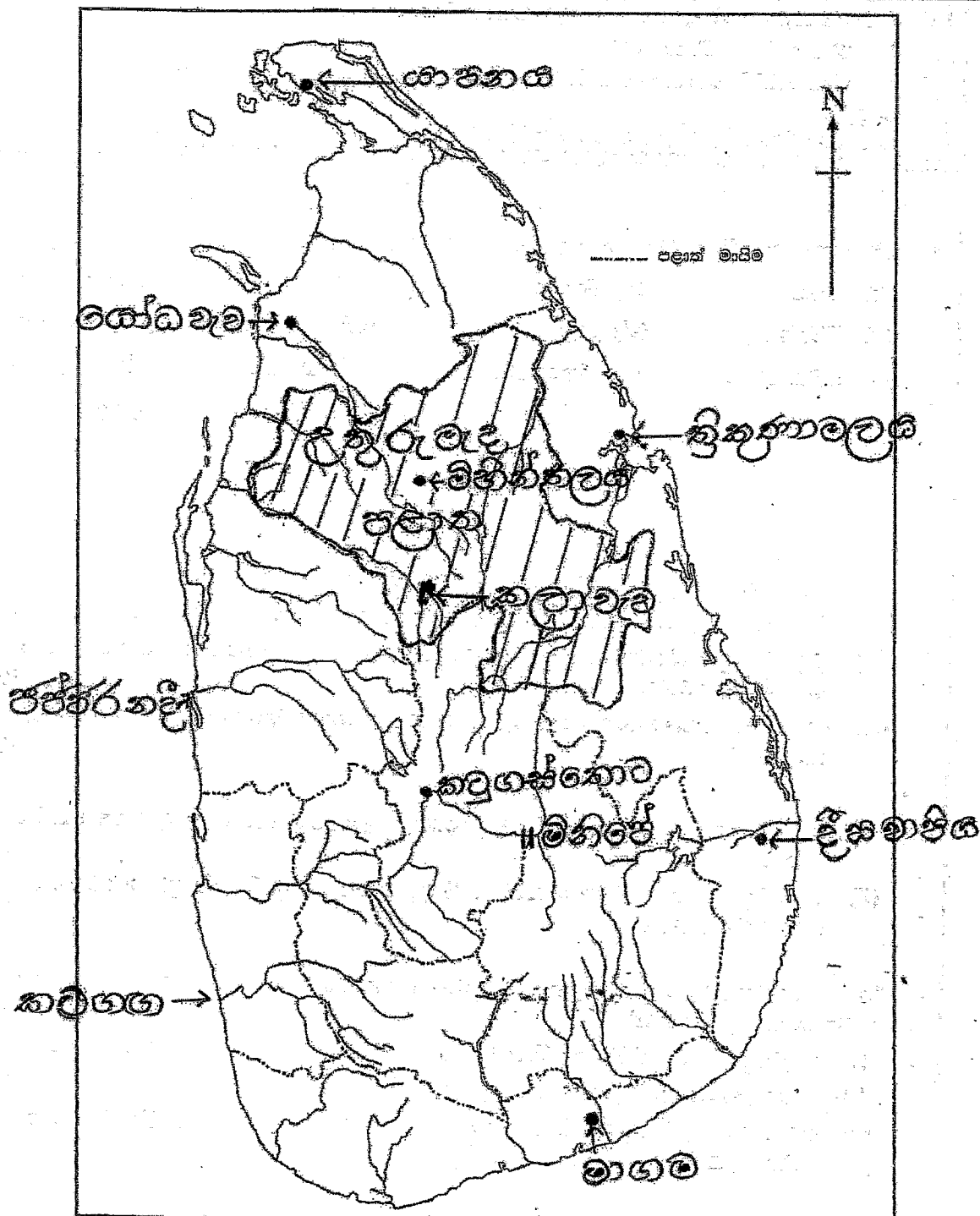
ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2024
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2024
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2024

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය	I	25	S
இலங்கை வரலாறு	I		
History of Sri Lanka	I		

ප්‍රශ්න අංකය }
 வினா இல. } 1
 Question No. }

විභාග අංකය }
 சுட்டுண் }
 Index No. }

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය 2024

ඉතිහාසය I (II කොටස)

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය - ඇත අතීතයේ සිට ක්‍රි.ව. 1978 දක්වා

උපදෙස්:

- පිළිතුරු සැපයිය යුතු මුළු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව හතරකි.
- II කොටස A, B හා C ලෙස කොටස් තුනකින් සමන්විත වේ.
- A කොටසේ ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- B හා C කොටස්වලින් එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් එක ප්‍රශ්නයක්වත් තෝරා ගෙන තවත් ප්‍රශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.

(පළමුවන ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දළ සිතියමක් I කොටස සමග සපයා ඇත.)

A කොටස

(1) ඔබට සපයා ඇති සිතියමේ පහත සඳහන් සියලු ම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න.

(i) මාගම	(ii) දිසවාපි	(iii) ජප්පර නදී	(iv) යෝධවැව
(v) මිහින්තලේ	(vi) කලාවැව	(vii) යාපනය	(viii) කළු ගඟ
(xi) කටුගස්තොට	(x) ත්‍රිකුණාමලය	(xi) මිණිපේ	(xii) උතුරුමැද පළාත

(නිවැරදි ව ලකුණු කිරීමට හා නම් කිරීමට ලකුණු 01 බැගින්)

B කොටස

(2) “පුරාතන ශ්‍රී ලංකාවේ අඛණ්ඩ ඉතිහාසය වාර්තා කොට ඇති වැදගත් ම වංචනාකාරී මහාවංසයයි.”

(i) මහාවංසයේ පළමුවන කොටසේ කතුවරයා වාසය කළ පිරිවෙන නම් කරන්න.

දික්සඳ සෙනෙවියා පිරිවෙන / දිසසන්ද පිරිවෙන

(ලකුණු 0)

(ii) මහාවංසයේ පළමුවන කොටසේ සඳහන්වන අවසාන පාලකයා නම් කරන්න.

මහසෙන් රජු (මහාසේන)

(ලකුණු 0)

(iii) අනුරාධපුර යුගයේ දේශපාලන ඉතිහාසය හැදෑරීම සඳහා මහාවංසය කෙතරම් වැදගත් වන්නේ දැයි පරීක්ෂා කරන්න.

මහාවංසය යනු කාලානුක්‍රමිකව හා සවිස්තරාත්මකව ලංකා ඉතිහාසයෙහි පැරණි අවධිය පිළිබඳව තොරතුරු ගෙන එන ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රයයි. මහාවංසයේ 55 වන පරිච්ඡේදය තෙක් අනුරාධපුර යුගයේ රජවරුන්ගේ කාර්ය සාඵලය විස්තර කර තිබේ. මෙම මූලාශ්‍රය මගින් දේශපාලන ඉතිහාසය පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදෙන ආකාරය පහත සඳහන් අංශ ඔස්සේ හඳුනාගත හැකිය:

❖ අඛණ්ඩ රාජනාමාවලියක් ඉදිරිපත් කොට තිබීම.

❖ ලංකා ඉතිහාසය ගොඩනැගීමෙහිලා කැපී පෙනෙන භූමිකාවක් ඉටුකළ රජවරුන්ගේ කාර්ය සාඵලය විස්තර කොට තිබීම.

උදා: පණ්ඩුකාභය, දුටුගැමුණු, වළගම්බා, ධාතුසේන, මහසෙන් ආදී පාලකයන්

❖ විදේශ සම්බන්ධතා සහ දකුණු ඉන්දීය ආක්‍රමණ පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදීම.

▪ අශෝක අධිරාජයා සමග සබඳතා සහ රාජාභිෂේකය

▪ සේන-ගුත්තික / එළාර / පංච ද්‍රවිඩ - පුලහත්ථ, බාහිය, පනයමාර, පිළයමාර, දායිය (දායික) / ෂඩ් ද්‍රවිඩ - පණ්ඩු, පාරිත්ද, බුද්දපාරිත්ද, තිරිතර, දායිය (දායික), පිටිය

❖ රාජ්‍ය උරුමය ලැබී ඇති ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදීම

▪ පියාගෙන් පුතාට

✓ මුටසිවගෙන් -දේවානම්පියතිස්සට

✓ සද්ධාතිස්සගෙන් - ථූල්ලත්ථනට

▪ සහෝදරයාගෙන් සහෝදරයාට

▪ දුටුගැමුණුගෙන් - සද්ධාතිස්සට

❖ රාජවංශ පිළිබඳ තොරතුරු හෙළිකිරීම.

උදා: මෞර්ය / ලම්භකරණ

❖ ඒ ඒ රජවරු කරන ලද වැදගත් කටයුතු පිළිබඳව හෙළිකිරීම.

❖ දේශපාලනයෙහිලා කාන්තාවගේ දායකත්වය පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදීම.

▪ පාලනය - අනුලා බිසව, සිවලි බිසව

▪ දේශපාලනයට මැදිහත්වීම - විහාර මහා දේවිය

❖ ප්‍රාදේශීය පාලනය පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදීම.

▪ මාගම, නාගදීපය, කැලණිය, සේරු නුවර.

❖ විදේශීය කුලී හමුදා සේවය ලබාගැනීම (ඉලනාග, පළමුවෙනි මුගලන්, මානවම්ම), උපරාජවරුන්, සෙන්පතියන් හා හමුදා සංවිධානය ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු ලබාදීම.

මහාවංසයේ සඳහන් වන දේශපාලන තොරතුරුවල සත්‍යායත්‍යාතාව අභිලේඛන ඇතුළු පුරාවිද්‍යාත්මක මූලාශ්‍ර මගින් තහවුරු කරගත හැකිවීම (කුසලානකන්ද, බෝවත්තේගල,

වැලඵල්ලුගොඩ, කොටාදැමුහෙල, වෙස්සගිරිය, මහරත්මලේ, තිඹිරිවැට, භකාරවත්ගල, සිතුල්පව්ව, වල්ලිපුරම් රත්පත).

(ලකුණු 07 X)

(iv) අනුරාධපුර යුගයේ ආර්ථික ක්‍රමය හැදෑරීම සඳහා මහාවංසය වැදගත් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

❖ ආර්ථිකයේ වැදගත් අංශ වන කෘෂිකර්මාන්තය, වෙළෙඳාම, සත්ව පාලනය හා වෙනත් කර්මාන්ත පිළිබඳ තොරතුරු මහාවංසයේ අන්තර්ගතව තිබේ.

❖ කෘෂිකර්මාන්තය:

▪ ඇත අතීතයේ පටන් වී ගොවිතැන ජීවනෝපාය මාර්ගය වීම.

වසරකට කන්න දෙකක් හෝ තුනක් වී වගා කළ බව සඳහන් කිරීම (පිට දඩ හස, මදෙනස, අකල හස).

▪ ගොඩ ඉඩම්වල හැල් වී (සාලිය කුමරා පිළිබඳ කතා පුවත - හැල් කෙත්) මෙන්ම උදු, මුං, තණ හැල්, වරා යන ධාන්‍ය වගාව පිළිබඳ තොරතුරු දක්වා තිබීම.

▪ හේන් වගාව පිළිබඳ සඳහන් වීම.

▪ අඹ, පොල්, උක් ආදී වෙනත් වගාවන් පැවති බව දැක්වීම.

▪ ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තිය පිළිබඳ තොරතුරු හමුවීම. සෙල්ලිපි තුළින්ද ඉඩම් පිළිබඳ කරුණු තහවුරු වීම (තෝණිගල, පෙරුමියන්කුලම්, තිඹිරිවැව සෙල්ලිපි).

▪ කෘෂිකර්මාන්තය හා සම්බන්ධ නිලධාරීන් පිළිබඳ තොරතුරු හෙළිවීම.

▪ ගොවිතැනට අදාළ විවිධ බදු පිළිබඳ තොරතුරු හෙළිවීම - (බොජකපති හෙවත් බොජියපති).

▪ වාරි කර්මාන්ත පිළිබඳ තොරතුරු රැසක් හමුවීම.

ඒ යටතේ රාජ්‍ය අනුග්‍රහයෙන් වැව් හා වෙනත් වාරි කර්මාන්ත ඉදිකරවීම (වසහ, මහසෙන්, ධාතුසේන, පළමුවන අග්ගබෝධි, දෙවන අග්ගබෝධි).

දිය බද්ද (උදක භාග) ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු හෙළිවීම.

▪ සත්ව පාලනය (ගවයින් හා සී සෑම වැනි දෑ ගැන සඳහන්ව තිබීම)

❖ වෙළෙඳාම

▪ අභ්‍යන්තර වෙළෙඳාම යටතේ වෙළෙඳ සල්පිල් (සුරනිමල යෝධයා සම්බන්ධ කතාව) හා වෙළෙඳසැල් පැවතීම පිළිබඳ තොරතුරු හෙළිවීම.

▪ විදේශීය වෙළෙඳාම යටතේ වෙළෙඳ කොටුපළවල් පිළිබඳ තොරතුරු (මහාතිස්ථ, දඹකොළපටුන, ගොඩව්‍යාය) සහ වෙළෙන්දන් පිළිබඳ තොරතුරු හෙළිවීම.

▪ දේශීය හා විදේශීය කාසි රැසක් හමුවීම.

▪ කර්මාන්ත (කුඹල් කර්මාන්තය, කම්මල්කරුවන්, මාලාකරුවන් පිළිබඳව වාර්තාවීම).

(ලකුණු 07 යි)

3. (i) දේවානම්පියතිස්ස රාජ්‍ය සමයේ දී බුදුදහම ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපිත වූ ආකාරය පරීක්ෂා කරන්න.

(ii) අනුරාධපුර යුගයෙහි දී බුදු සමයේ හා භික්ෂු ශාසනයේ සිදු වී ඇති ප්‍රධාන වෙනස්කම් ගෙන හැර දක්වන්න.

(i) දේවානම්පියතිස්ස රාජ්‍ය සමයේ දී බුදුදහම ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපිත වූ ආකාරය

- ❖ ඉන්දියාවේ අසෝක අධිරාජ්‍යයා සහ ලංකාවේ දේවානම්පිය තිස්ස රජු අතර පැවති රාජ්‍යතාන්ත්‍රික සබඳතාවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ බුදුදහම ස්ථාපිතවීම.
- ❖ දේශීය වශයෙන් සංවිධානාත්මක ආගමක් නොපැවතීම, මෙරට බුදුදහම ස්ථාපිතවීමට හේතුවක් වීම.
- ❖ මිහිඳු හිමියන් ප්‍රමුඛ ධර්මදූත පිරිසගේ ආගමනය හා දේවානම්පිය තිස්ස රජතුමා ඇතුළු රාජකීයයන් එම දහම පිළිගැනීම.
- ❖ හන්ඩුක උපාසක පැවිදි කරවීම හා මෙරට භික්ෂු ශාසනය ආරම්භ කිරීම.
- ❖ සුමන සාමනේරයන් උපසම්පදා කොට ලක්දිව ප්‍රථම උපසම්පදාව පැවැත්වීම.
- ❖ රාජකීය උද්‍යානය වූ මහමෙව්නාව දේවානම්පිය තිස්ස රජු විසින් බුද්ධ ශාසනයට පූජා කිරීම හා මිහිඳු හිමියන්ගේ මගපෙන්වීමෙන් මහාවිහාර සීමාව සලකුණු කොට අටමස්ථාන පිහිටුවීමට පසුබිම සැකසීම.
- ❖ මිහින්තලේ අටසැට ලෙන් පූජාව හා ප්‍රථම වස්වාසිකය සිදු කිරීම.
- ❖ දුමින්දාගමනය හා ඒ සමග අටළොස් කුල පිරිසක් ලංකාවට පැමිණීම.
- ❖ ලක්දිව අට දිසාවකට බෝධීන් වහන්සේ වැඩම කරවා බුදුදහමත් බෝධි සංස්කෘතියත් ව්‍යාප්ත කරවීම.
- ❖ සංසමිත්තා මෙහෙණියගේ මූලිකත්වයෙන් අනුලා දේවිය ඇතුළු කාන්තාවන් පැවිදිකොට භික්ෂුණී ශාසනය පිහිටුවීම. භික්ෂුණී ශාසනය වෙනුවෙන් උපාසිකාරාමය හා හත්භාලේභක මෙහෙණවර ඇති කිරීම.
- ❖ බුදුන් වහන්සේගේ දකුණු අකුඩාතුව තැන්පත් කොට ථූපාරාම ස්තූපය ගොඩනැංවීම හා ස්තූප වන්දනා සංස්කෘතියක් ඇති කිරීම.
- ❖ අරිටිය කුමරු පැවිදි-උපසම්පදා කරවා ථූපාරාම භූමියේ දී පළමු චිත්‍ය සංගායනාව පැවැත්වීම.
- ❖ බුද්ධ ශාසනයට කෙටි කලක් ඇතුළත විශාල භික්ෂු-භික්ෂුණී පිරිසක් ඇතුළත් වීම සහ රාජකීයයන්ගේ අනුග්‍රහය ලද බුද්ධාගම සංවිධානාත්මක ආගමක් ලෙස ව්‍යාප්ත වීම.

(ලකුණු 08 යි)

(ii) අනුරාධපුර යුගයෙහි දී බුදු සමයේ හා භික්ෂු ශාසනයේ සිදු වී ඇති ප්‍රධාන වෙනස්කම්

- ❖ දේවානම්පිය තිස්ස රජුගෙන් පසුව ථෙරවාදී බුදුදහමේ කේන්ද්‍රස්ථානය බවට මහාවිහාරය පත්වීම.
- ❖ දුටුගැමුණු රජතුමා ස්වකීය සටන් ව්‍යාපාරයට භික්ෂූන් වහන්සේ සම්බන්ධ කර ගැනීම නිසා දේශපාලනයට භික්ෂූන් සෘජුව මැදිහත්වීමට මූලපිරීම.

- ❖ මහාචාර්යවරයා සිසුන්ගේ විනය පිරිහීම නිසා සද්ධානිස්ස රජු මහාචාර්යවරයාට උපකාර නොකොට වේතියගිරිය හෙවත් මිහින්තලේට අනුග්‍රහ දැක්වීම.
- ❖ වළගම්බා රාජ්‍ය සමයේ ඇතිවූ බැමිණිකියා සාහසයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිසුන් වහන්සේ මියයාම, රට හැරයාම ආදී හේතු නිසා එතෙක් මුඛපරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන ආ ත්‍රිපිටකයේ පැවැත්මට අහිමියම් වීම් විය. එම පසුබිම හේතු කොට ගෙන ත්‍රිපිටකය ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීම.
- ❖ වළගම්බා රජතුමා කුපික්කලකිස්ස තෙරුණට අහසගිරි විහාරය පුද්ගලික ආරාමයක් ලෙස පූජාකිරීම හේතු කොට ගෙන මහාචාර්ය-අහසගිරි උභය විහාර පාර්ශ්ව ඇතිවීම.
- ❖ කුපික්කලකිස්ස හිමියන්ගේ ශිෂ්‍යයෙකු වූ බාලමස්සකිස්ස හිමියන් විශාල ශිෂ්‍ය පිරිසක් සමග මහාචාර්යවරයාගේ බැහැරවී අහසගිරි විහාරයේ පදිංචිවීම නිසා අහසගිරි විහාරයේ බලය වැඩිවීම.
- ❖ ඉන්ද්‍රිය මහායාන සම්ප්‍රදායයට අයත් ධම්මරුව නිකායේ සිසුන් පිරිසක් අහසගිරි විහාරයට පැමිණ, අහසගිරි විහාර සම්ප්‍රදාය තුළ මහායාන ධම්මරුව සම්ප්‍රදායය ආරම්භ කිරීම.
- ❖ අහසගිරි විහාරය වර්ධනය වූයේ පිළිගැනීම.
- ❖ භාතිකාභය රාජ්‍ය සමයේදී සිසුන් විනය පිළිබඳ අර්බුද ඇතිවීම හා රජුගේ මැදිහත්වීමෙන් දීඝකාරායන නම් ඇමතියා එම විනය ගැටලුව සමථයකට පත් කිරීම.
- ❖ වෝහාරිකකිස්ස රාජ්‍ය සමයේදී වෛතුලාචාර්ය නැවත ඉස්මතු වීම හේතු කොට ගෙන රජු කපිල ඇමති ලවා නිවැරදි ධර්මය විනිශ්චය කරවීම හා වෛතුලාචාර්ය ථේරිය සම්ප්‍රදායයට පටහැනි බව පෙන්වාදීම. එමෙන්ම වෛතුලාචාර්ය ධර්ම ග්‍රන්ථ ගිනිබත් කොට, වෛතුලාචාර්ය පිළිගත් සිසුන් වහන්සේ හැටනමක් (60) හණ ලකුණු තබා කාවේරි පවුනට පිටමං කිරීම.
- ❖ මහසෙන් රාජ්‍ය සමයේ සංඝමිත්‍ර සිසුවකු මගින් වෛතුලාචාර්ය පැතිරයාම හා රජු, වෛතුලාචාර්ය නිවැරදි ධර්මය ලෙස පිළිගෙන මහාචාර්ය විනාශ කිරීම.
- ❖ මහසෙන් රජුගේ මහාචාර්ය විනාශයට එරෙහිව විරෝධතා මතුවූ බැවින් රජු එම ක්‍රියාවලිය නවතා දමා මහාචාර්ය සීමාවේම ජේතවන නම් නව විහාරයක් ඉදිකරවීම.
- ❖ අහසගිරි විහාරවරයා සිසුන් නම් සිසුවකු ප්‍රධාන කොට ගෙන අහසගිරිවරයා සිසුන් පිරිසක් හා මහාචාර්ය සිසුන් පිරිසක් ජේතවනාරාමයට පැමිණ සාගලික නම් නව නිකායක් පිහිටුවීම.
- ❖ නිලපට දර්ශනය වැනි නව දර්ශන බිහිවීම.
- ❖ බොහෝ රජවරු මහාචාර්ය, අහසගිරිය හා ජේතවනය යන ආරාමවලට භෞතික සම්පත් පූජා කිරීම හේතුවෙන් මෙම ආයතන ආර්ථික වශයෙන් ශක්තිමත් ධර්ම මූලස්ථාන බවට පත්වීම. ඇතැම් සිසුන් ලෝකිකත්වය වෙත යොමුවීම.
- ❖ මහාචාර්ය, අහසගිරිය හා ජේතවනය මූලික කොටගත් සිසුන් අධ්‍යාපන ආයතන පිහිටුවීම.
- ❖ අනුරාධපුර යුගයේ අවසාන භාගයේ මිහින්තලය බලවත් ආයතනයක් බවට පත්වීම.
- ❖ කිත්සිරිමෙවන් රාජ්‍ය සමයේ දළදා වහන්සේ ලංකාවට වැඩම කරවීම හේතු කොට ගෙන ධාතු වන්දනා සංස්කෘතියක් ඇතිවීම.
- ❖ අනුරාධපුර යුගයේ අවසන් භාගයේදී දේශපාලන අර්බුද හේතු කොට ගෙන රාජ්‍ය අනුග්‍රහය නොලැබී යාම සහ විදේශ ආක්‍රමණ හා නිකායාන්තර අර්බුද වැනි දෑ හේතු කොට ගෙන සම්බුද්ධ ශාසනයක් සිසුන් සමාජයක් පිරිහීමට පත්වීම.

(ලකුණු 08 යි)

4. “පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජුගේ පාලන සමය පුරාතන ශ්‍රී ලාංකේය වාරි කර්මාන්තයෙහි වර්ධනයේ උච්චස්ථානය සලකුණු කරයි.”

(i) අනුරාධපුර යුගයේ දී විශාල පරිමාණයේ වැව් ඉදිකළ පාලකයින් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න.

වසන, මහසෙන්, ධාතුසේන, දෙවන මුගලන්, පළමුවන අග්ගබෝධි, දෙවන අග්ගබෝධි

(ලකුණු 02යි)

(ii) අනුරාධපුර යුගයේ දී ඉදිකරන ලද ඇළ මාර්ග දෙකක් නම් කරන්න.

වන්නක ඇළ (කුටකණ්ණ තිස්ස), ඇළහැර ඇළ (වසන), පබ්බතන්ත ඇළ (මහසෙන්), ජය ගග / යෝධ ඇළ (ධාතුසේන), මිණිපේ ඇළ (පළමුවන අග්ගබෝධි).

(ලකුණු 02යි)

(iii) පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජු විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ වාරි කර්මාන්තය වර්ධනය කිරීමෙහි ලා ඉටු කරන ලද කාර්යභාරය විවාරාත්මකව විග්‍රහ කරන්න.

❖ වාරි කර්මාන්ත සංවර්ධනයට පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජු තුළ පැවති අධීෂ්ඨානය “අහසින් වැටෙන එක දිය බිඳකුණු ලොකෝපකාරයෙන් තොරව මුහුදට ගලායන්නට ඉඩ නොතබමි” යනුවෙන් ඒ රජු විසින් කරන ලද්දේ යැයි සැලකෙන ප්‍රකාශයෙන් පිළිබිඹු වේ.

❖ රජුගේ වාරි කර්මාන්ත ඉදිකැරවීමේ මුල් අවස්ථාව, දකුණ දේශය පාලනය කළ අවධියයි.

- දැදුරු මය ආශ්‍රිතව කරන ලද වාරිමාර්ග කටයුතු - කොට්ඨඛද්ද, සුකරනිප්පර, දෝරදත්තික
- අක්කර දහසක පමණ ජල ධාරිතාවක් සහිතව පඬා වැව විශාල කරවීම.
- පැරණි වැව් 53 ක් අළුත්වැඩියා කරවීම.
- පස්යොදුන් රට සංවර්ධනය කිරීම.

❖ මෙම රජුගේ වාරි කර්මාන්ත සංවර්ධනයේ දෙවන අවස්ථාව එළඹෙන්නේ මුළු දිවයිනේම පාලකයා වීමෙන් පසුවය (ක්‍රි. ව. 1153-1186).

- පරාක්‍රම සමුද්‍රය ඇතුළු සංකීර්ණ වැව් ජාලයක් නිර්මාණය කරවීම හා වැව් ඒකාබද්ධ කිරීම (සමුද්‍ර සංකල්පය).
- සැතපුම් 600 ක පමණ ඇළ මාර්ග සංවර්ධනය කරවීම - අංගමැඬිල්ල ඇළ, කාලිංග ඇළ, ගෝමඩී ඇළ.
- වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය කරවීම - මින්නේරි, ගිරිතලේ, කවුඩුලු, කන්තලේ වැව්.
- ලංකාවේ දකුණුදිග ප්‍රදේශයේ වාරි කටයුතු සංවර්ධනය කරවීම.
- වංසකතාවලට අනුව මේ රජු ප්‍රධාන වැව් 163 ක්, කුඩා වැව් 2376 ක්, ඇළවේලි 165 ක්, ඇළ මාර්ග 3910 ක්, බිසෝනොටු 341 ක් ඉදිකරවා ඇත. ඊට අමතරව කැඩිබිඳි ගිය ඇළවේලි 1753 ක් පිළිසකර කරවා ඇත.

මෙම කරුණු සලකා බලන විට පුරාතන ලාංකේය වාරි කර්මාන්ත වර්ධනයේ උච්චතම අවස්ථාව පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජු දවස බව කිව හැකිය.

(ලකුණු 12 යි)

5. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න

(i) වසභ රජතුමා

(ii) මාස ආක්‍රමණය

(iii) කුරුණෑගල යුගය

(iv) සපුමල් කුමාරයා

(ලකුණු 2×8=16 යි)

(i) වසභ රජතුමා

- ❖ මෞර්ය වාංශික යසලාලක තිස්ස රජු ඝාතනය කොට සුභ සෙනෙවියා රාජත්වයට පත්වීම ඔහුගෙන් පසුව ප්‍රථම ලම්බකර්ණ වාංශික රජු ලෙස රාජත්වයට පත්වූ වසභට මහාවිහාරවාසී භික්ෂුණ් වහන්සේගේ ආශීර්වාදය ලැබීම.
- ❖ වසභ රජුගේ ආධිපත්‍යය මුළු දිවයින පුරාම පැතිර පැවති බව වංසකතා සහ අභිලේඛනවලින් පැහැදිලි වේ - මහාවංසය, පූජාවලිය, සමන්තපාසාදිකාව / අනුරාධපුරයේ තම්මැන්නා සෙල්ලිපිය / උතුරෙන් හමු වූ වල්ලිපුරම් රන් සන්නස / වැල්ලවායේ හඬැස්ස සෙල්ලිපිය / දකුණේ සිතුල්පව්ව, තිස්සමහාරාම හා ගොඩවාය ලිපි / නැගෙනහිර මඩකලපුව කාසිමොට්ටෙයි සෙල්ලිපිය.
- ❖ පොත්තාදේවිය අගමෙහෙසිය බවට පත්කර ගනිමින් වසර 44 ක් සාමකාමීව පාලනය ගෙන යෑම. දේශපාලන වශයෙන් අභ්‍යන්තර කැරලි කෝලාහල හා විදේශ ආක්‍රමණ ඵල්ල නොදුරු පාලන සමයෙකි.
- ❖ ආර්ථික වර්ධනය උදෙසා කෘෂිකර්මාන්තය දියුණු කිරීම; එහි ලා වාරි කර්මාන්ත දියුණු කිරීම කැපී පෙනේ:
 - මහවැව් තැනවීමේ පුරෝගාමියා වීම.
 - මහවැව් 11 ක් සහ ඇළවල් 12 ක් ඉදි කරවූ බව මහාවංසයේ සඳහන් වේ - මහවිලව්ව, වැව, මානාකැටිය වැව, නොවිච්චොත්තන වැව, හිරිවඩුන්න වැව හා ඇලහැර හෙවත් අලිසාර ඇළ. මිණිපේ ඇළ තැනීම ආරම්භ කිරීම.
 - උම්මග්ග ජල මාතිකා හෙවත් උමං ජල මාර්ග ඉදිකරවීම.
- ❖ අනුරාධපුර නගරය අලංකාර කරවීම (උයන් වතු, ජල යන්ත්‍ර සහිත විසිතුරු පොකුණු).
- ❖ ආගමික වශයෙන් වෙහෙර විහාර ඉදිකරවීම හා ප්‍රතිසංස්කරණය කරවීම - රෝහණම විත්තල පබ්බතයෙහි ස්තූප රැසක් ඉදි කළ බව මූලාශ්‍රයවල සඳහන් වීම. අගමෙහෙසිය පොත්තාදේවිය විසින්ද වටදා ගෙයක් ඉදි කරවීම.
- ❖ ප්‍රාදේශීය පාලනය ක්‍රමවත් කිරීම
 - උතර - රෝහණ දේශය
 - දුටග - දක්ෂිණ දේශය
 - උතුරු ප්‍රදේශය පාලනයට ඉසිතිරාය ඇමතිවරයා යෙදවීම ආදිය සනාථ වේ.

(ලකුණු 08 යි)

(ii) මාස ආක්‍රමණය

- ❖ ක්‍රි. ව. 1215 දී නැගෙනහිර ඉන්දියාවේ කාලිංග දේශයෙන් පැමිණි කාලිංග මාස, ලංකාව ආක්‍රමණය කොට, ක්‍රි. ව. 1255 දක්වා (වසර 40 ක්) බලය ලබා ගෙන සිටීම.
- ❖ පොළොන්නරු රාජධානියේ අවසන් පාලකයා වූ පරාක්‍රම පාණ්ඩයගේ (මෙම රජුගේ ඇස් උගුල්ලා බලයෙන් පහ කළ බව සඳහන් වේ) තුන්වන රාජ්‍ය වර්ෂයේ දී කේරළ සෙබළුන් 24000ක සේනාවක් සමඟ පැමිණි පොළොන්නරුව වෙත මෙම දරුණු ආක්‍රමණය එල්ල කිරීම.
- ❖ හික්ෂුන් වහන්සේට වධහිංසා පැමිණවීම හා ඝාතනය කිරීම, වෙහෙර විහාර කොල්ල කෑම. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හික්ෂුන් වහන්සේ පොළොන්නරුව අතහැර දමා රුහුණ රටට හා මලය රටට පලා යෑම; ඇතැම් හික්ෂුන් වහන්සේ ඉන්දියාවේ චෝළ හා පාණ්ඩ්‍ය දේශවලට පලායාම; දළදා වහන්සේ කොත්මලේට ගෙන ගොස් සඟවා තබා ගැනීම.
- ❖ වැව් අමුණු කඩා බිඳදැමීම; පොළොන්නරු වැසියන් සතු වස්තුව කොල්ලකෑම හා ඔවුන්ගේ අත් පා කපා දැමීම ආදී වධහිංසා පැමිණවීම; රාජ්‍ය උරුමකරුවන් හා ප්‍රභූන් පොළොන්නරුවෙන් පලවා හැරීම (ඔවුන් රැකවරණය පතා මායා හා රුහුණ රටවලට පලායාම); මේ හේතු කොට ගෙන පොළොන්නරුව ජනශූන්‍ය ප්‍රදේශයක් වීම.
- ❖ පොළොන්නරුවෙන් කොල්ලකන ලද වස්තුව ඉන්දියාවට රැගෙන යාම,
- ❖ මෙලෙස මාස ගෙනගිය ක්‍රියාකලාපය පොළොන්නරු රාජධානියේ බිඳවැටීමට හේතුවීම.
- ❖ නිරිත දෙසට රාජධානි සංක්‍රමණය වීමට මෙම තත්ත්වය හේතු වීම.
- ❖ දඹදෙණියේ තුන්වන විජයබාහු කාලිංග මාසට අභියෝගයක් වීම.
- ❖ තුන්වන විජයබාහුගේ පුත් දෙවන පරාක්‍රමබාහු විසින් ක්‍රි.ව. 1215 දී කාලිංග මාස පරාජයට පත් කිරීම

(ලකුණු 08 යි)

(iii) කුරුණෑගල යුගය

- ❖ හස්තිශෙලපුර, ඇතුගල්පුර යන නම්වලින්ද කුරුණෑගල හඳුන්වනු ලැබේ.
- ❖ යාපහුව රාජධානියෙන් පසු ක්‍රි. ව. 1300 දී පමණ කුරුණෑගල පාලන මධ්‍යස්ථානය බවට පත්වන අතර එතැන් සිට වසර 41 කින් පසු ක්‍රි. ව. 1341 දී මෙම යුගය නිමාවට පත්වේ.
- ❖ කුරුණෑගල යුගයේ පළමු පාලකයා වූයේ දෙවන බුවනෙකබාහු රජුය. ඔහුගේ වසර නවයක රාජ්‍ය පාලනයෙන් පසු හතරවන පරාක්‍රමබාහු රාජත්වයට පත්වූ අතර එම කාලය මෙරට සාහිත්‍ය කෞතුකයේ වර්ධනයට අවධියකි.
 - ජානකවිජයා නමින් පාලි භාෂාවෙන් පැවති ග්‍රන්ථය ජාතක පොත් වහන්සේ නමින් සිංහල බසට පරිවර්තනය කිරීම.
 - දළදා සිරිත, පාලි බෝධිචංසය, එළු අත්තනගල්වංසය, අනාගතවංසය, දළදා පුරාවලිය වැනි වටිනා සිංහල සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ රචනා කිරීම.
- ❖ හතරවන පරාක්‍රමබාහු රජුගෙන් පසුව කෙවැනි බුවනෙකබාහු හෙවත් වන්නි බුවනෙකබාහු රජු බලයට පත්වීම.
- ❖ වන්නි බුවනෙකබාහු රාජ්‍ය සමයෙන් පසුව සිව්වන විජයබාහු හෙවත් සවුළු විජයබාහු රාජත්වයට පත්වීම.

- ❖ දහතුන් වන සියවස අගභාගයේදී කුරුණෑගල රාජධානි සමය අවසන් වීම රාජධානිය කුරුණෑගල සිට ගම්පොළට රැගෙනයාම.

(ලකුණු 08 යි)

iv) සපුමල් කුමාරයා

- ❖ අවසන්වරට ලංකාව එක්සේසත් කළ හයවන පරාක්‍රමබාහු රජුගේ (ක්‍රි. ව. 1412-1467) පුත්‍රස්ථානයේ සපුමල් කුමරු හැදී වැඩුණේය.
- ❖ එවකට ආර්ය චක්‍රවර්තී පාලකයින් යටතේ පැවති යාපනය යටත් කරගැනීම හයවන පරාක්‍රමබාහු රජු විසින් සපුමල් කුමරුට පවරනු ලැබීම.
- ❖ සපුමල් කුමරු මුලින්ම දහඅට වන්නි පාලකයන් ජයගෙන ඉන් අනතුරුව යාපනය ජයගැනීම සඳහා ඔවුන්ගේ සහාය ලබා ගත්තේය.
- ❖ හෙතෙම ජාවක කෝට්ටේ හෙවත් අලිමංකඩදී කණ්ණඩ හමුදාව පරාජය කොට එවකට යාපනයේ පාලකයා වූ කනගඟුරිය ශිංගෙ ආරියන් පරාජය කළේය (කෝකිල සංදේශය හා සැළලිහිණි සංදේශය).
- ❖ සටනේදී යාපන පාලකයා මියගිය බව රාජාවලියේ සඳහන් වන අතර ඔහුගේ ඥාතීන් සිරකරුවන් ලෙස කෝට්ටේ රාජ්‍යයට රැගෙනවිත් ඇත (ගිරා සංදේශය).
- ❖ හයවන පරාක්‍රමබාහු රජතුමා විසින් යාපනයේ පාලකයා ලෙස සපුමල් කුමරු පත් කරන ලද්දේය (කෝකිල සන්දේශය).
- ❖ යාපනයේ ජනතාව ‘සෙම්බග පෙරුමාල්’ නමින් සපුමල් කුමාරයා හඳුන්වා ඇති අතර ඔහු නල්ලූර් පාලන මධ්‍යස්ථානය වශයෙන් තබාගෙන එහි පාලනය ගෙනයාම.
- ❖ යාපනයේ කන්දසාමි කෝවිල හෙවත් නල්ලූර් කෝවිල ඉදිකරවීම.
- ❖ හයවන පරාක්‍රමබාහු රජතුමාගෙන් පසුව හයවන බුවනෙකබාහු නමින් ඔහු කෝට්ටේ පාලකයා බවට පත්වීම
- ❖ ඔහුට විරුද්ධව “සිංහල සංගේ” නමින් කැරැල්ලක් ඇති කොට ඇති අතර සපුමල් කුමාරයාගේ සහායට අම්බුළුගල කුමරු ඉදිරිපත් වූයේය. ඔවුහු මේ කැරැල්ල මැඩ පැවැත්වූහ.

(ලකුණු 08 යි)

C කොටස

6. ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල පෘතුගීසීන් සිය බලය ස්ථාපිත කරගත් ආකාරය පරීක්ෂා කරන්න.

- ❖ ප්‍රධාන වශයෙන් ආර්ථික අරමුණුද ද්විතියික වශයෙන් ආගමික අරමුණුද පෙරදැරි කරගෙන ලංකාවට පැමිණි පෘතුගීසීහු මෙරට පැවති දේශපාලන අස්ථාවරතාවය හේතුකොටගෙන ප්‍රදේශ ආධිපත්‍යයක් ගොඩනගාගැනීමට පෙළඹුණා හ.

කෝට්ටේ රාජ්‍යය

- ❖ පෘතුගීසීන් ක්‍රි. ව. 1505 දී ලංකාවට පැමිණෙන විට කෝට්ටේ රාජ්‍යයේ පාලකයා වූයේ අටවන වීර පරාක්‍රමබාහු රජුය. මෙම රජු වෙළඳ ගබඩාවක් හා පල්ලියක් ඉදිකර ගැනීමට පෘතුගීසීන්ට අවසර ලබා දීම.

- ❖ 1521 හය වන විජයබාහු රජුගේ සමයේදී සිදු වූ 'විජයබා කොල්ලය' හේතුකොටගෙන කෝට්ටේ රාජ්‍යය කොටස් තුනකට බෙදීයාම (කෝට්ටේ - හත්වන බුවනෙකබාහු / සීතාවක - මායාදුන්නේ / රයිගම - රයිගම් බණ්ඩාර).
- ❖ පසුව බුවනෙකබාහු හා මායාදුන්නේ අතර හටගත් ගැටුම්වලදී කෝට්ටේ රජු වූ බුවනෙකබාහු පෘතුගීසීන්ගේ සහාය පැතු අතර මායාදුන්නේ මුස්ලිම්වරුන්ගේ (කැලිකට්ති සැමෝරින්ගේ ආධාර) සහාය ලබා ගැනීම. මේ සටන්වලින් බුවනෙකබාහු ජයගැනීම.
- ❖ 1550 බුවනෙකබාහුගේ මරණින් පසු ඔහුගේ මුණුබුරු ධර්මපාල කෝට්ටේ රජකමට පත්වූ අතර 1557 දී කතෝලික දහම් වැළඳගත් ඔහු පෘතුගීසීන්ට බෙහෙවින් අවනත පාලකයෙකු වීම.
- ❖ මායාදුන්නේ හා සීතාවක රාජසිංහ යටතේ සීතාවක රාජ්‍යයේ ව්‍යාප්තියක් ඇති වූ අතර සීතාවක පාලකයෝ කෝට්ටේ පාලන බලය කොළඹට පමණක් සීමා කිරීමට සමත් වූහ.
- ❖ එහෙත් ඉන් අනතුරුව සීතාවක රාජ්‍යය සිසු පරිහානියකට පත්වීම. මේ අතරතුර ධර්මපාල මුළුමනින්ම පෘතුගීසීන්ගේ රුකඩ පාලකයෙකු බවට පත්වීම හා 1580 දී ඔහු තැගි ඔප්පුවකින් පෘතුගීසීන්ට කෝට්ටේ රාජ්‍යය පවරා දීම.
- ❖ ඒ අනුව, 1597 ධර්මපාලගේ මරණින් පසු කෝට්ටේ රාජ්‍යය පෘතුගීසීන් අතට පත්වීම.
- ❖ 1597 දී කෝට්ටේ ප්‍රධානීන් සහ පෘතුගීසීන් අතර ඇති වී යයි කියනු ලබන 'මල්වානේ ගිවිසුමෙන්' පෘතුගීසීන් සිය අභිමතාර්ථ සාධනය කරගැනීම.
- ❖ කෝට්ටේ රාජ්‍යයේ බලය තහවුරු කරගැනීමෙන් පසුව මෙරට පැවති දේශීය පාලන සංස්ථා උපයෝගීකර ගනිමින් පෘතුගීසීන් මෙරට වෙරළබඩ ප්‍රදේශවල පාලනය ගෙනයාම.

යාපනය

- ❖ පෘතුගීසීන් ලංකාවට පැමිණෙන අවධිය වන විට යාපන අර්ධද්වීපය, පුත්තලම හා ත්‍රිකුණාමලය වෙරළබඩ ප්‍රදේශ ආවරණය වන ආකාරයට යාපන රාජධානිය වර්ධනය වී තිබීම. එවකට යාපනය පරරාජසේකරම් යටතේ පැවතිම.
- ❖ 1543 දී සංකිලිට එරෙහිව මාර්ටින් අපොන්සෝ ද සුසා ආක්‍රමණයක් එල්ල කිරීම.
- ❖ 1560 දී කොත්සතන්තීනු ද සා බ්‍රැගන්සා එල්ල කළ ආක්‍රමණය මගින් පළමුවන සංකිලි පරාජය කොට, පෘතුගීසීන් තමන්ට අවනත පෙරියපුල්ලේ ශෙගරාශයේකරන් නම් පාලකයා පත් කිරීම.
- ❖ යළිත් 1591 දී මැන්ඩොන්සා එල්ල කළ ආක්‍රමණයෙන් පසු අවනත පාලකයෙකු ලෙස එදිරිමානසිංහම් පත්කිරීම.
- ❖ 1619 දී පිලිප් ද ඔලිවේරා විසින් දෙවන සංකිලි මර්දනය කොට යාපන රාජධානියේ පෘතුගීසී බලය තහවුරු කිරීම.

මෙසේ දිවයිනේ මුහුදුබඩ පළාත්වල පෘතුගීසීන් විසින් ස්වකීය බලය ස්ථාපනය කරන ලදී.

(ලකුණු 16 යි)

7. "දෙවන රාජසිංහ රජු මිරිස් දී ඉගුරු ගත්තේ ය."

(i) දෙවන රාජසිංහ ළමා කාලයේ දී හැඳින්වූ නම කුමක්ද?

මහා අස්ථාන

(ලකුණු 01 යි)

(ii) දෙවන රාජසිංහ රජුගේ පියා සහ මව නම් කරන්න.

සෙනරත් රජු සහ කුසුමාසන දේවිය (දේවන කතිරිනා)

(ලකුණු 02 යි)

(iii) උඩරට රජු සහ ලන්දේසීන් අතර අත්සන් කරන ලද 1638 ගිවිසුම සැකෙවින් දක්වන්න.

❖ වෙස්ටර්වෝල්ට් ගිවිසුම නමින් හඳුන්වනු ලබන මෙම ගිවිසුම 1638 මැයි 23 දා මඩකලපුවේදී අත්සන් තැබිය.

❖ මෙම ගිවිසුමේ ප්‍රධාන වගන්තිවල සාරය මෙසේය:

- ලන්දේසීන්ගේ හා සිංහලයන්ගේ පොදු සතුරා ලෙස පෘතුගීසීන් සැලකීම, පෘතුගීසීන් ලංකාවෙන් පලවාහැරීම සඳහා ලන්දේසීන් සිය ආධාර ලබාදීම හා ලන්දේසීන් විසින් උඩරට රජු ලක්දිව පාලකයා ලෙස පිළිගනු ලැබීම.
- පෘතුගීසි බලකොටු අල්ලාගැනීමෙන් පසු ඒවායේ තිබූ වස්තුව දෙපාර්ශවය අතර සමව බෙදාගැනීම.
- එම බලකොටුවල 'රජුගේ කැමැත්ත ඇති නම් පමණක්' (මෙම වාක්‍යාංශය ලන්දේසි පිටපතේ ඇතුළත් කොට නොතිබුණි) ලන්දේසි සේනා රැඳවීම.
- එම බලකොටු ප්‍රතිසංස්කරණයට යන වියදම රජු විසින් දැරීම හා ඒවායේ ආරක්ෂාවට යෙදවූ ලන්දේසි හටයන්ට රජු විසින් වැටුප් ගෙවීම.
- සමාගම ලංකාවේ සටන් සඳහා දරණ වියදම් කුරුඳු, ගම්මිරිස් ආදී කුළුබඩුවලින් ගෙවීම.
- උඩරට රාජධානිය කුළු වෙළෙඳාම් කිරීමේ සම්පූර්ණ අයිතිය ලන්දේසීන්ට ලබාදිය යුතුය; වෙනත් විදේශීය ජාතියක් සමග වෙළෙඳාම් නොකළ යුතුය; කුරුඳු, ඇත්දත්, මී ඉටි ලන්දේසීන්ට පමණක්ම ලබාදිය යුතුය.

(මෙම පිළිතුර සඳහා මෙකී ප්‍රධාන කරුණුවලින් කිහිපයක් අන්තර්ගතව තිබීම ප්‍රමාණවත් වේ)

(ලකුණු 04 යි)

(iv) පෘතුගීසීන්ට සහ ලන්දේසීන්ට එරෙහිව දෙවන රාජසිංහ රජු අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්තිය විස්තර කිරීමට ඉහත සඳහන් උධෘතය කෙතෙක් දුරට යෝග්‍යදැයි පරීක්ෂා කරන්න.

- ❖ තම අරමුණ වූ පෘතුගීසීන් ලංකාවෙන් පලවාහැරීම සඳහා විදේශ බලයක සහාය අවශ්‍ය බව අවබෝධ කරගත් රජු ලන්දේසීන් සමග 1638 ගිවිසුමට එළඹුණේය.
- ❖ මේ ගිවිසුමෙන්, ලන්දේසීන්ගෙන් ලබාගනු ලබන ආධාර වෙනුවෙන් දිවයිනේ වාණිජ කටයුතුවල තනි අයිතිය ලන්දේසීන්ට පවරා දීමට සිදුවිය.
- ❖ මුලදී ගිවිසුමට අනුව ක්‍රියා කළ ලන්දේසීහු පසුව එය කඩකරමින් පෘතුගීසීන් හතුව තිබී අල්ලාගත් ප්‍රදේශ තමන් වෙතම තබාගත්හ.

- ❖ ඒ අනුව පෘතුගීසීන් පළවාහැරීමට රජු සමත් වුවත් දිවයිනේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ ගණනාවක් රජුට අහිමි වීම වීම; එසේ වුවත් යම් යම් ප්‍රදේශ උඩරටට ඇඳාගැනීමටද රජු සමත්විය.

පෘතුගීසීන් පළවා හැර ලන්දේසීන්ට පහතරට බලය අල්ලා ගැනීමට ඉඩදීමෙන් උඩරටයන් කළේ “මිරිස් දී ඉඟුරු ගැනීමකැ” යි 17 වන සියවසේ උඩරට ප්‍රජාව පිරුළක් ඇති වූ බව රොබර්ට් නොක්ස් සඳහන් කරයි.

‘මිරිස් දී ඉඟුරු ගත්තා වගේ’ යන ප්‍රකාශය භාවිතයට ගැනෙන්නේ මේ තත්ත්වය විස්තර කිරීමටයි. කිසියම් අපේක්ෂකයෙකු ඉහත සඳහන් කරුණුවලට අමතරව මෙම ප්‍රකාශය විස්තර කිරීම සිදුකොට ඇත් නම් වැඩි ලකුණු ලබාදිය යුතුය.

කෙසේ වෙතත්, ලන්දේසීන්ගේ සම්බන්ධතාව උඩරටට - එකල වැසියන් විශ්වාස කළ බවට නොක්ස් දක්වා ඇති පරිදි - මුළුමනින්ම සාමකාමී වූයේ නම් නැත. එහෙත් පෘතුගීසීන්ට සාපේක්ෂව උඩරට සමග ලන්දේසීන්ගේ සම්බන්ධතාව මිත්‍රශීලී නැතහොත් හිතකර වූ බව කිව හැකිය.

(ලකුණු 09 යි)

8. දහනව වන සියවසේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ කෝපි වගාවේ වර්ධනය සඳහා බලපා ඇති ප්‍රධාන සාධක පහත සඳහන් මාතෘකා යටතේ සාකච්ඡා කරන්න.

(i) ප්‍රාග්ධනය හා ව්‍යවසායකත්වය

(ii) ඉඩම්

(iii) ශ්‍රමය

(i) ප්‍රාග්ධනය හා ව්‍යවසායකත්වය

- ❖ කෝල්බෲක්-කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණ ශ්‍රී ලංකාවේ කෝපි වගාවේ වර්ධනයට පදනම දැමීය.

- ❖ ප්‍රාග්ධනය

- මූලදී තනි පුද්ගලයින් කෝපි වගාව ආරම්භ කිරීම.
- පසුව කිහිප දෙනෙකු එකතුවී ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම.
- කෝපි කර්මාන්තයේ වර්ධනය සමග ආරම්භ වන වාණිජ බැංකු මගින් වතු වගාව සඳහා ණය ලබාගැනීම.

- ❖ ව්‍යවසායකත්වය

- ලන්දේසි පාලන කාලයේ සිට ගැමියන් ගෙවතු වගාවක් ලෙස කෝපි වගා කිරීම
- සාපේක්ෂව කුඩා පරිමාණ වැවිලිකරුවන් බිහිවීම.

- 1833ට පෙර රජයේ විශදමෙන් පේරාදෙණිය උද්භිද උද්‍යානයේ පර්යේෂණ මට්ටමින් කෝපි වගා කිරීම.
- කෝල්බෲක්-කැමරන් නිර්දේශවලට අනුව රජයේ විශදම් අඩුකර ගැනීම සඳහා විශ්‍රාම වැටුප් ඇතුළු රජයේ නිලධාරීන්ට හිමිව තිබූ ඇතැම් වරප්‍රසාද ඉවත් කරන ලද අතර ඒ වෙනුවට ඔවුන්ට වතු වගාව හෝ වෙනත් ව්‍යවසායක නියැලීමට අවසර ලබාදීම; මේ හේතුකොටගෙන ඇතැම් සිවිල් සේවා නිලධාරීන් සහ රජයේ ඇතැම් නිලධාරීන් කෝපි වගාවේ නියැලීම.
- 1833 වහල් ක්‍රමය අහෝසි කිරීම හේතුකොටගෙන බටහිර ඉන්දීය කොදෙව්වල කෝපි කර්මාන්තය පරිහානියට පත්වීමෙන් පසු එම වැවිලිකරුවන් අතරින් ඇතැමෙක් ලංකාවේ ආයෝජනය කිරීම.
- කෝපි වගාවේ වර්ධනයත් සමග ජෙරෝනිස් ද සොයිසා වැනි දේශීය ව්‍යවසායකයන්ද බිහිවීම.

(ii) ඉඩම්

- ❖ කෝල්බෲක්-කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණ හේතුකොටගෙන වෙනස් වූ මෙරට යටත්විජිත ආණ්ඩුවේ ඉඩම් ප්‍රතිපත්තිය මගින් රජයේ ඉඩම් හා සම්බන්ධ වෙළඳපළක් නිර්මාණය වීම.
- ❖ 'කෝපි උමතු' ආරම්භ වූ 1835 ත් එය උච්ඡස්ථානයට පත් වූ 1842 ත් අතර ඉඩම් සඳහා විශාල ඉල්ලුමක් ඇතිවීම.
- ❖ 1840 අංක 12 දරන රජයේ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම වැළැක්වීමේ ආඥාපනත මගින් යටත්විජිත ආණ්ඩුව විසින් උඩරට ඇතැම් ඉඩම් රජයට පවරාගැනීම; මෙම ඉඩම් ඉතා අඩු මිලකට වැවිලිකරුවන්ට විකිණීම.
- ❖ කෝපි වගාවට හිතකර පරිසරයක් පැවති උඩරට ප්‍රදේශ ආශ්‍රයෙන් විශාල ඉඩම් වෙළෙඳපොළක් වර්ධනය වීම.

(iii) ශ්‍රමය

- ❖ කෝල්බෲක්-කැමරන් නිර්දේශවලට අනුව රාජකාරි ක්‍රමය අහෝසි කිරීම.
- ❖ එහෙත් උඩරට ගැමියන් වතු වල කම්කරුවන් ලෙස සේවය කිරීමට ඉදිරිපත් නොවීම; මේ නිසා ඉතා අඩු වැටුපකට දකුණු ඉන්දියාවෙන් ශ්‍රමිකයින් ගෙන්වා ගැනීම.
- ❖ කෝපි පැළ සිටුවීමෙන් පසු දකුණු ඉන්දියානු ශ්‍රමිකයින් ඉන්දියාවට ගොස් අස්වැන්න නෙලන කාලයේ නැවත පැමිණීම.
- ❖ මෙය අඛණ්ඩ හා විශ්වාසදායී සැපයුමක් සහිත ශ්‍රම මූලාශ්‍රයක් වීමේ වාසිය වැවිලිකරුවන්ට හිමිවීම.

(ලකුණු 16 යි)

9. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් ඕනෑම දෙකක ඓතිහාසික වැදගත්කම පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න.

- (i) පෘතුගීසීන් අනුගමනය කළ ආගමික ප්‍රතිපත්තිය
- (ii) කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජු සහ ලන්දේසීන් අතර පැවති සබඳතා
- (iii) බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් උඩරට අත්පත් කරගැනීම
- (iv) එස්. ඩබ්ලිව්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක

(ලකුණු 2x8 = 16 යි)

(i) පෘතුගීසීන් අනුගමනය කළ ආගමික ප්‍රතිපත්තිය

- ❖ 16 වන සියවස මුල් කාලයේ පෙරදිග රටවල කතෝලික දහම ව්‍යාප්ත කිරීමේ වගකීම එවක සිටි පාප් වහන්සේ විසින් පෘතුගීසීන්ට පවරා දෙනු ලැබ තිබිණි ('තෝඩසිලාස් ගිවිසුම' - Tordesillas Treaty - ක්‍රි. ව. 1494 දී සයවන ඇලෙක්සැන්ඩර් පාප් වහන්සේ විසින් කේප් වර්ඩි දිවයින ඔස්සේ මන:කල්පිත රේඛාවකින් ලෝකය දෙකට බෙදා, නැගෙනහිර පැත්ත පෘතුගීසීන්ටත් බටහිර පැත්ත ස්පාඤ්ඤයන්ටත් ආගම ප්‍රචාරය සඳහා වෙන් කර දෙනු ලැබිණි).
- ❖ මේ අනුව, මෙරට මුහුදුබඩ කලාපය තමන් අතට පත්කර ගැනීමේදී පෘතුගීසීන්ගේ එක් අරමුණක් වූයේ කතෝලික ආගම ප්‍රචාරය කිරීමයි.
- ❖ ලංකාව තුළ පෘතුගීසීන් ගෙනගිය ආගමික ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් පැවති බව පෙනේ:
 1. ස්වකීය පාලනයට අවනත වැසියන් පිරිසක් බිහිකර ගැනීම.
 2. තම ආණ්ඩුව හා කෝට්ටේ ජනතාව සම්බන්ධ කළ පුරුක වූ ප්‍රභූන් කතෝලික ආගමට හරවාගැනීම මගින් ස්වකීය දේශපාලන බලය තහවුරු කරගැනීම (ධර්මපාල රජු ඇතුළු රාජකීයයන් / අලගියවත්ත වැනි රාජ්‍ය නිලධාරීන් / ලස්කිරිඤ්ඤ හටයන්).
- ❖ ක්‍රි. ව. 1543 දී ධර්මපාල කුමරුගේ පිළිරුවට ඔටුණු පැළඳවීම පිණිස පිටත්ව ගිය දූත පිරිස ආපසු එනවිට ඔවුන් සමග ග්‍රැන්සිස්කන් පූජකයන් කිහිප දෙනෙකු මෙරටට පැමිණීම මෙහිලා වැදගත් සිදුවීමකි.
 - පසුව ග්‍රැන්සිස්කන් පූජකවරුන් විසින් පල්ලි කේන්ද්‍ර කොටගත් පැරිෂ් පැසල් ආරම්භ කොට ඒ ඒ ප්‍රදේශවල ළමුන් කතෝලික අධ්‍යාපනය තුළින් ආගමට හරවාගැනීම සිදු කෙරිණි.
- ❖ ආගම ව්‍යාප්ත කිරීමෙහිලා පෘතුගීසීන් විවිධ උපක්‍රම අනුගමනය කිරීම:
 - අධ්‍යාපනය, දේශන පැවැත්වීම, නාට්‍ය රඟදැක්වීම වැනි උපක්‍රම මගින් ජනතාව එම ආගමට ආකර්ශණය කරගැනීම.
 - තිළිණ, සම්මාන, නිලතල ප්‍රදානය ආදිය මගින් කතෝලික ආගම වැළඳගැනීමට ජනතාව පෙළඹවීම.
 - කතෝලික ආගම වැළඳගත්තවුන් මරාල බද්ද වැනි බදුවලින් නිදහස් කිරීම.
 - නඩු කටයුතුවලදී කතෝලිකයන්ට විශේෂ සැලකිලි දැක්වීම - ක්‍රි. ව. 1618 දී කිසිදු කතෝලිකයෙකුට මරණ දඬුවම පැනවීම නොකළ යුතුය යනුවෙන් ආඥාවක්, පෙසුයිට් නිකායික පූජකයන්ගේ මැදිහත්වීමෙන් සම්මත කිරීම.

- ආණ්ඩුව අනුදත් ආගම හැරුණු කොට වෙනත් ආගම් ඇදහීම වැළැක්වීම - ස්වකීය පාලනයට යටත් වූ ප්‍රදේශවල පැවති තමන් විසින් 'මිථ්‍යාදෘෂ්ටි' යයි හඳුන්වන ලද අන්‍යාගම්වලට අයත් පූජනීය ස්ථාන විනාශ කිරීම (කැලණි විහාරය, නවගමුව, මුන්නේස්වරම්).
- ❖ යාපන ප්‍රදේශයෙහි මොවුන් විසින් අනුගමනය කරන ලද ආගමික ප්‍රතිපත්තිය ඉතා දැඩි එකකි - 1591 දී පරරාජසේකරම් පත් කරන ලද්දේ කතෝලික ආගම ප්‍රචාරයට ඉඩ දෙන බවට එකඟතාවක් ඇතිවය (ඔහු බලයෙන් තෙරපා දැමීමට එක් හේතුවක් වූයේ මෙම එකඟතාවට අනුව ඔහු කටයුතු නොකිරීමයි.).
- ❖ සාපේක්ෂ වශයෙන් බලන කල පෘතුගීසීන්ගේ මෙම ආගමික ප්‍රතිපත්තිය සාර්ථක වී යයි තර්ක කළ හැකිය.

(ලකුණු 08 යි)

(ii) කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජු සහ ලන්දේසීන් අතර පැවති සබඳතා

- ❖ කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ, නායක්කර් රාජවංශයට අයත් උඩරට රජපත් දෙවැන්නාය (ක්‍රි.ව. 1747-1781).
 - ❖ උඩරට සහ ලන්දේසීන් අතර විරුද්ධවාදීකම් මතුවී ඒවා යුද්ධ තත්ත්වයක් දක්වා වර්ධනය වූයේ කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජුගේ කාලයේදීය.
 - ❖ 1750 දශකය වන විට රජු හා ලන්දේසීන් අතර සබඳතා අන්තයටම පිරිහී තිබූ අතර රජු විසින් ලන්දේසීන්ට උඩරටට පැමිණීම තහනම් කරන ලදී.
 - ❖ රජු විසින් පහත රට ප්‍රදේශ ආක්‍රමණය කර නංවාලේල සහ මාතර බලකොටුව අල්ලා ගැනීම. රජු ලන්දේසීන් මෙරටින් පිටමං කිරීම සඳහා මදුරාසියේ මුස්ලිම් පාලකයා වූ නවාබ්ගෙන් යුධ ආධාර ඉල්ලූ නමුත් එය අසාර්ථක විය.
 - ❖ ඉංග්‍රීසි වෙළෙඳ සමාගමේ ජෝෂය් පරිපාලන නිලධාරියෙකු වශයෙන් මදුරාසියේ සේවය කළ ජෝන් ගයිබ්ස් උඩරටට පැමිණී දූත මෙහෙවර අවස්ථාවේ 1762 දී මෙසේ වෙනත් විදේශ බලවේගයක සහාය ලබා ගැනීමට කටයුතු කළත් එයද අසාර්ථක විය.
 - ❖ ලන්දේසීන් හා උඩරට රාජ්‍යය අතර 1760-1765 අතර කාලයේ යුද්ධ ඇති වීම.
 - ❖ 1766 පෙබරවාරි 14 දින හඟුරන්කොන දී දෙපාර්ශ්වය ගිවිසුමකට එළඹී අතර එම ගිවිසුමෙන් රජුට කොන්දේසි 14 කට එකඟ වීමට සිදු වීම.
 - කොළඹ, ගාල්ල, මාතර, යාපනය යන දිශාවන්ද කල්පිටිය, ත්‍රිකුණාමලය, මන්නාරම යන ප්‍රදේශද ලන්දේසීන් සතු විය යුතු වීම.
 - උඩරට රජුට අයත් ප්‍රදේශවල මුහුදු වෙරළෙහි සිට ගව්වක් (සැතපුම් 4 ක්) පමණ බිම් තීරයක් ලන්දේසීන්ට පවරා දිය යුතු වීම.
 - උඩරට රජුට ලන්දේසීන් හැර වෙනත් විදේශීය ජාතියක් සමඟ කිසිදු වෙළඳාමක් කළ නොහැකි වීම.
- (මෙම ගිවිසුම ටික කලෙකින් අසාර්ථක විය.)
- ❖ කෙසේවෙතත්, ස්වකීය ආගමික කටයුතුවලදී රජු ලන්දේසීන්ගේ සහාය ලබාගත්තේය - උපසම්පදාව යළි ඇතිකරනු වස් 1753 දී සියම් දේශයෙන් උපාලි තෙරණුවන් ඇතුළු පිරිස කැඳවාගෙන ඒම සඳහා ලන්දේසි නාවික සහාය ලබාගැනීම.

(ලකුණු 08 යි)

(iii) බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් උඩරට අත්පත් කරගැනීම

- ❖ 18 වන සියවස මැද වනවිට, පිරිහී තිබූ උඩරට-ලන්දේසි සබඳතා හේතුකොටගෙන උඩරට පාලකයන් නැවතත් විදේශ බලවේගයක සහාය පැතීමට පෙළඹීම.
- ❖ ඒ සඳහා ඉංග්‍රීසීන් වෙත යොමු වීම සහ උඩරටට ඉංග්‍රීසි දූත ගමන් කිහිපයක් සිදුවීම (1762 - ජෝන් පයිබස් / 1782 - හියු බොයිඩ් / 1795 - රොබට් ඇන්ඩ්‍රෆ්ස්).
- ❖ කෙසේවෙතත් මෙම උත්සාහයන් සාර්ථක නොවූයේ ඉංග්‍රීසීන් තුළ ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි විශේෂ උනන්දුවක් වර්ධනය වී නොතිබූ බැවිනි.
- ❖ 1795 දූත මෙහෙවර සිදුවන විට නම් එම උනන්දුව පැවතියත් මුහුදුබඩ ලන්දේසි බල ප්‍රදේශ අත්පත් කරගැනීමට උඩරට සහයෝගය ඉංග්‍රීසීන්ට අවශ්‍ය නොවන වාතාවරණයක් නිර්මාණය වී තිබිණි. මෙම අලුත් උනන්දුවට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ ඉන්දියාවේ බ්‍රිතාන්‍ය බලයට එල්ලවන ප්‍රංශ තර්ජනය හමුවේ ත්‍රිකුණාමල වරාය බ්‍රිතාන්‍යයන්ට යුධෝපායමාර්ගික වශයෙන් වැදගත් වීමයි.
- ❖ 1796 දී දිවයිනේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ ලන්දේසීන් වෙතින් ලබාගැනීමට බ්‍රිතාන්‍යයන් සමත් විය.
- ❖ 1798 දී උඩරට පාලකයා වශයෙන් ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජු පත්විය.
- ❖ 19 වන සියවස එළඹෙන විට මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ බ්‍රිතාන්‍ය කිරීටය යටතේ පාලනය වන අතර ක්‍රමයෙන් බ්‍රිතාන්‍යයන්ගේ අවධානය උඩරට අත්පත් කරගැනීම කෙරෙහි යොමු වේ. ඊට බලපෑ හේතු කිහිපයකි:
 - මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවල තම පාලනයට රට මැද ස්වාධීන ස්වදේශීය පාලන ඒකකයක් පැවතීම බාධාවක් බව කල්පනා කිරීම (1797/98 මුදලිවරුන්ගේ කැරැල්ලට උඩරට පාලකයා සහාය දුන්නේ යයි විශ්වාස කිරීම).
 - වාණිජ අරමුණු (කුළුබඩු ලබාගැනීම).
 - කොළඹ හා ත්‍රිකුණාමලය යන කොට මහාමාර්ගයක් ඉදිකිරීමට උඩරට රාජධානිය පැවතීම බාධාවක් වීම.
 - උඩරට-ප්‍රංශ මිත්‍රත්වයක් ගොඩනැගෙහිසි පැවති සැකය.
- ❖ මුලින්ම නෝර්ත් ආණ්ඩුකාරවරයාගේ සමයේ (1803) මැක්ඩොවල් සෙන්පති යටතේ ආක්‍රමණයක් සඳහා අසාර්ථක උත්සාහයක් ගැණිනි.
- ❖ මේට්ලන්ඩ් ආණ්ඩුකාරවරයා යටතේ උඩරට සමග මිත්‍රශීලී සම්බන්ධතා පවත්වා ගන්නා අතරේම උඩරට රාජධානිය අභ්‍යන්තරයේ ගැටුම් නිර්මාණය කිරීමේ උපායයක් අනුගමනය කිරීම (මේ සඳහා ජෝන් ඩොයිලි යෙදවීම).
- ❖ මේ වනවිට ක්‍රමයෙන් උඩරට ඇතැම් ප්‍රබල රදළයන් හා රජු අතර ගැටුම් වර්ධනය වීම (පිළිමතලව්වේ හා පසුව ඇහැලේපොළ). බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් මෙම තත්ත්වය, විශේෂයෙන්ම ජෝන් ඩොයිලිගේ මැදිහත් වීමෙන් ස්වකීය වාසියට හරවාගැනීම.
- ❖ රජුගේ ඇතැම් ක්‍රියා භික්ෂූන් වහන්සේගේ හා ජනතාවගේ අප්‍රසාදයට හේතු වීම (1814 සබරගමු කැරැල්ල මර්දනය කළ ආකාරය / ඇහැලේපොළ පවුලේ සාමාජිකයන් ඝාතනය / නුවර වැව කැනීමේදී ඇති වූ අප්‍රසාදය / රජු නායක්කර් ඥාතීන්ට දැක් වූ පක්ෂප්‍රීති බව).
- ❖ ඇහැලේපොළගේ සහාය බ්‍රිතාන්‍යයන්ට හිමිවීම සහ 1815 දී බ්‍රවුන්රිග් ආණ්ඩුකාරයා විසින් උඩරට අත්පත් කරගැනීමට පියවර ගැනීම.
- ❖ 1815 මාර්තු 10 අත්සන් තබා අවසන් වූ උඩරට ගිවිසුම මගින් බ්‍රිතාන්‍යයන් උඩරට අත්පත් කරගැනීම තහවුරු කරගැනීම.

❖ ඒ සමගම සමස්ත දිවයිනම බ්‍රිතාන්‍ය කිරීටයේ යටත්විජිතයක් බවට පත්වීම.

(ලකුණු 6)

(iv) එස්. ඩබ්ලිව්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක

- ❖ සොලමන් වෙස්ට් රිජ්වේ ඩයස් බණ්ඩාරනායක එංගලන්තයේ ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලයේ උසස් අධ්‍යාපනය හදාරා එහි දීප්තිමත් ශිෂ්‍යයෙකු වශයෙන් පිළිගැනීමට ලක්විය. උසස් ක්‍රිස්තු භක්තිකයෙකු වුවද භෞතම පසුව බුද්ධාගම වැළඳගත්තේය.
- ❖ දේශපාලනයට ප්‍රවිශ්ට වීමෙන් පසු කොළඹ මහනගර සභාවේ මරදාන ආසානියෝජිතයා වශයෙන් තේරී පත් වූයේය.
- ❖ සිංහල මහ සභාව පිහිටුවීය.
- ❖ එක්සත් ජාතික පක්ෂයෙන් ක්‍රියාකාරී දේශපාලනයට පිවිසි මොහු, 1951 දී ඉන් ඉවත් ලංකා නිදහස් පක්ෂය පිහිටුවා ගත්තේය.
- ❖ 1956 මැතිවරණයට ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය ප්‍රමුඛ මහජන එක්සත් පෙරමුණ සන්ධානය පිහිටුවාගෙන තරඟ කොට ජයගත් මොහුගේ මැතිවරණ ව්‍යාපාරය 'සඟ, ගුරු, ගොවි, කම්කරු' යන පංච මහා බලවේගය එක්කරුන් කිරීමක් සේ සැලකේ.
- ❖ මැතිවරණයෙන් ජයගත් බණ්ඩාරනායක මහතා අගමැතිවරයා ලෙස පත් වූ අතර මෙම ආණ්ඩුව ලංකාවේ එතෙක් පැවති ආණ්ඩුවට වඩා වෙනස් ස්ථාවරයක් ගනිමින් පුළුල් පරිවර්තනයකට මුල පිරීය.
- ❖ ඒ වනතෙක් බ්‍රිතාන්‍යය සමග පැවති ආරක්ෂක ගිවිසුම ඇතුළු ව්‍යවස්ථාමය බැඳීම් එම ඉවත් කළේය. ජනසතු කිරීමේ ව්‍යාපාරය තවත් වැදගත් පියවරකි.
- ❖ මොහුගේ රජය සිංහල භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාව බවට පත් කිරීමට ගත් පියවර පසුකාලී ලංකාවේ දේශපාලන අර්බුදවලට හේතු විය.
- ❖ විදේශ ප්‍රතිපත්තියේ දී මොහු බල කඳවුරුවලට සම්බන්ධ නොවී නොබැඳි ප්‍රතිපත්ති ලංකාව මෙහෙය වූ අතර නේරු, සුකර්නෝ ආදී වූ සෙසු ලෝක නායකයන් සමග නෛ ජාතීන්ගේ ව්‍යාපාරය ඇති කිරීමට මූලික පසුබිම සකස් කළේය.
- ❖ 1959 දී වෙඩි ප්‍රහාරයකට ලක්ව ඝාතනය විය.

(ලකුණු 6)

❖ ඒ සමගම සමස්ත දිවයිනම බ්‍රිතාන්‍ය කිරීමේ යටත්විජිතයක් බවට පත්වීම.

(ලකුණු 08 යි)

(iv) එස්. ඩබ්ලිව්. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක

- ❖ සොලමන් වෙස්ට් රිජ්වේ ඩයස් බණ්ඩාරනායක එංගලන්තයේ ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් උසස් අධ්‍යාපනය හදාරා එහි දීප්තිමත් ශිෂ්‍යයෙකු වශයෙන් පිළිගැනීමට ලක්විය. උපතින් ක්‍රිස්තු හත්තිකයෙකු වුවද හෙතෙම පසුව බුද්ධාගම වැළඳගත්තේය.
- ❖ දේශපාලනයට ප්‍රවිශ්ට වීමෙන් පසු කොළඹ මහනගර සභාවේ මරදාන ආසනයේ නියෝජිතයා වශයෙන් තේරී පත් වූයේය.
- ❖ සිංහල මහ සභාව පිහිටුවිය.
- ❖ එක්සත් ජාතික පක්ෂයෙන් ක්‍රියාකාරී දේශපාලනයට පිවිසි මොහු, 1951 දී ඉන් ඉවත් වී ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය පිහිටුවා ගත්තේය.
- ❖ 1956 මැතිවරණයට ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය ප්‍රමුඛ මහජන එක්සත් පෙරමුණ නම් සන්ධානය පිහිටුවාගෙන තරඟ කොට ජයගත් මොහුගේ මැතිවරණ ව්‍යාපාරය 'සඟ, වෙද, ගුරු, ගොවි, කම්කරු' යන පංච මහා බලවේගය එක්කැන් කිරීමක් සේ සැලකේ.
- ❖ මැතිවරණයෙන් ජයගත් බණ්ඩාරනායක මහතා අගමැතිවරයා ලෙස පත් වූ අතර මෙම නව ආණ්ඩුව ලංකාවේ එතෙක් පැවති ආණ්ඩුවට වඩා වෙනස් ස්ථාවරයක් ගනිමින් පුළුල් සමාජ පරිවර්තනයකට මුල පිරීය.
- ❖ ඒ වනතෙක් බ්‍රිතාන්‍යය සමග පැවති ආරක්ෂක ගිවිසුම ඇතුළු ව්‍යවස්ථාමය බැඳීම් එම රජය ඉවත් කළේය. ජනසතු කිරීමේ ව්‍යාපාරය තවත් වැදගත් පියවරකි.
- ❖ මොහුගේ රජය සිංහල භාෂාව රාජ්‍ය භාෂාව බවට පත් කිරීමට ගත් පියවර පසුකාලීන ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන අර්බුදවලට හේතු විය.
- ❖ විදේශ ප්‍රතිපත්තියේ දී මොහු බල කඳවුරුවලට සම්බන්ධ නොවී නොබැඳි ප්‍රතිපත්තියකර ලංකාව මෙහෙය වූ අතර තේරු, සුකර්නෝ ආදී වූ සෙසු ලෝක නායකයන් සමග නොබැඳි ජාතීන්ගේ ව්‍යාපාරය ඇති කිරීමට මූලික පසුබිම සකස් කළේය.
- ❖ 1959 දී වෙඩි ප්‍රහාරයකට ලක්ව සාතනය විය.

(ලකුණු 08 යි)

ORDER A/L $a+b^2$ TERM TEST PAPERS, SHORT NOTES, WORKBOOKS & REVISION BOOKS

SINHALA, ENGLISH & TAMIL MEDIUM

LOL BOOK STORE

CASH ON DELIVERY AND KOKO PAYMENT AVAILABLE

0717774440 (WHATSAPP)

WWW.LOL.LK